

20.10.2010

THT tiedote 1/2010 Kissanpentujen rokottamisesta

Niiltä osin kun ohjeistus on ristiriidassa RTK tiedote 2/2009 kanssa, noudatetaan tätä ohjetta.

FIFe kasvatus- ja rekisteröintisäännöt:

”3.3.3 Pennut

Pentuja ei saa luovuttaa uudelle omistajalle tai uuteen kotiin ennen kuin ne ovat 12 viikon ikäisiä ja niillä on täydellinen rokotussuoja kissaruttoa ja kissaflunssaa vastaan, mikäli eläinlääkäri ei ole toisin opastanut.”

Säännön tulkinta

Suomen Kissaliitto edellyttää kasvattajalta FIFe:n säännön noudattamista. Aikaisemmin Kissaliitto on antanut säännöstä tulkintaohjeen, jonka mukaan kissanpentu tulee rokottaa kaksi kertaa ennen luovutusta. Jos pennut luovutetaan 12 viikkoisina, tämän tulkintaohjeen mukaan osalla pennuista rokotussuoja saattaa jäädä puutteelliseksi, joten tulkintaohjeen muuttamista pidetään aiheellisenä. Näyttelyissä vaadittaviin rokotuksiin uusi tulkinta ei vaikuta.

Koska rokottaminen on eläinlääketieteellinen toimenpide ja sopiva rokotuskäytäntö vaihtelee tapauskohtaisesti, tulisi rokotusohjelman suunnittelun perustua eläinlääkäriin asiantuntemukseen ja rokotevalmistajan ohjeistukseen.

Kasvattajan tulee suunnitella yhdessä oman eläinlääkäriinsä kanssa kullekin pentueelle ja pennulle sen tarpeisiin parhaiten soveltuva rokotusohjelma, joka ottaa huomioon eläinlääketieteelliset perusteet, kissalan tilanteen, siellä vallitsevan tautipaineen sekä olosuhteet, joihin pentu on muuttamassa.

Mikäli pentu päätetään luovuttaa kesken rokotusohjelman, on kasvattajan ohjeistettava pennun ostaja riittävän tarkasti rokotusohjelman loppuun saattamisesta. Luovutettaessa pennun tulee olla rokotettu vähintään kerran sekä kissaruttoa että kissanuhia vastaan. 12 viikon ikää ei tulisi ajatella automaattisena luovutuspäivänä, vaan se on luovutuksen ehdoton alaraja. On suositeltavaa hoitaa rokotusohjelma loppuun saakka kasvattajan luona. On erittäin tärkeää, että kasvattajat painottavat pennun ostajalle myös noin vuoden iässä annettavan rokotteen tarpeellisuutta.

Perustelut

Kissat rokotetaan Suomessa kissaruttovirusta ja kissanuhaa aiheuttavia kaliki- ja rinotrakeiitti- eli herpesviruksia vastaan. Kissanpentu saa emoltaan ternimaidon mukana maternaalisia vasta-aineita, jotka suojaavat sitä vaihtelevan pituisen ajan. Pentujen välillä on kuitenkin jopa saman pentueen sisällä suuria eroja siinä, miten pitkään vasta-aineet suojaavat niitä. Osalla pennuista suoja alkaa heikentyä jo 6 viikon iässä, kun taas toisilla pennuilla osittainen suoja saattaa kestää jopa 16 viikon ikään saakka. Myös emon saama rokotussuoja vaikuttaa maternaalisten vasta-aineiden keston: Asianmukaisesti rokotetun emon pennut ovat pidempään suojattuja. Pennun veressä olevat maternaaliset vasta-aineet estävät immuunijärjestelmää muodostamasta uusia vasta-aineita, eikä rokottamisesta ole tällöin riittävää hyötyä. Näin ollen on mahdollista, että jos pennun rokotusohjelma päättyy liian aikaisin, sen rokotussuoja jää puutteelliseksi. Jos rokotusohjelma aloitetaan aikaisin, pennut tulisi rokottaa kolme kertaa riittävän rokotussuojan saavuttamiseksi. Rokotusten aloittamien 8 (joskus jopa 6) viikon iässä voi olla tarpeen, jos kissalassa on useita aikuisia kissoja, jotka vielä mahdollisesti käyvät näyttelyissä, kissalassa on esim. piilevää tai akuuttia kissanuhaa tai jos pentu ei ole saanut emoltaan vasta-aineita (esim. keinoruokinnalla ensimmäisen vuorokauden olleet pennut). Nykyään on Suomessakin melko hyvin saatavilla erillisiä kissanuharokotteita, jos riskikissalassa halutaan aloittaa rokottaminen kissanuhia vastaan jo hyvissä ajoin.

Jos kissoja on vain muutama, kissalaan ei kohdistu tautipainetta eikä pentu ole menossa monikisatallouteen, rokotusohjelma voidaan aloittaa myöhemmin. Tällaisissa tapauksissa rokotusohjelman aloittaminen vasta 12 viikon iässä voi olla perusteltua. On huomioitava, että vasta-aineiden muodostuminen kestää vähintään viikosta kahteen rokottamisen jälkeen, mikä kannattaa ottaa huomioon esimerkiksi pennun luovutusajankohdan suunnittelussa.

Alla on esitetty muutamia erilaisia rokotusohjelmia pennuille. On kuitenkin aina muistettava, että mikään ohjelma ei takaa sataprosenttisen varmaa suojaa kaikille pennuille, eivätkä tässä esitetyt vaihtoehdot ole ainoita mahdollisia.

Esimerkkejä kolmesta erilaisesta rokotusohjelmasta:

Rokotusohjelma 1.

Kissarutto- ja kissanuharokotus (kaliki- ja rinotraketiitti eli herpes-virus), ns. kolmoisrokote

- ensimmäinen rokotus n. 8 viikon iässä
- 1. tehosterokotus 3-4 viikon kuluttua
- 2. tehosterokotus 3-4 viikon kuluttua ensimmäisestä tehosteesta
- seuraava rokotus noin vuoden iässä, viimeistään vuoden kuluttua toisesta tehosteesta

Rokotusohjelma 2.

Kissarutto ja kissanuharokotus (kaliki ja rinotraketiitti eli herpes), ns. kolmoisrokote

- ensimmäinen rokotus 10-12 viikon iässä
- tehosterokotus 3-4 viikon kuluttua
- mikäli kissa menee suuren tautipaineen ympäristöön tai on syytä epäillä maternaalisten vasta-aineiden olleen korkeat (esim. emo rokotettu ennen astutusta), on perusteltua antaa toinen tehosterokotus 3-4 viikon kuluttua ensimmäisestä tehosteesta
- seuraava rokotus noin vuoden iässä, viimeistään vuoden kuluttua viimeisestä tehosterokotteesta

Rokotusohjelma 3 (EVIRAn ohjeistus)

Kissarutto ja kissanuharokotus (kaliki ja rinotraketiitti eli herpes), ns. kolmoisrokote

- ensimmäinen rokotus yli 12 viikon iässä
- kissanuhan tehosterokotus 3-4 viikon kuluttua
- seuraava kissarutto ja kissanuharokotus 1 vuoden iässä